

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11 (2^{ος} όροφος) ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ:210-8259140-1-FAX: 210-8259235

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Επί των με αριθμ. πρωτ. 2622/27-2-2020 υποβληθέντων ερωτημάτων από τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης περί προσλήψεως έκτακτου προσωπικού και ειδικότερα:

- 1. Εάν και κατά πόσο δικαιούται προσωπικό, το οποίο προσλήφθηκε με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.) διάρκειας 8 μηνών, να συμμετάσχει στη διαδικασία των προσλήψεων για τρίτη φορά;*
- 2. Εάν ο λόγος πρόσληψης έχει σημασία στη νομιμοποίηση της συμμετοχής στη διαδικασία των προσλήψεων και συγκεκριμένα με τις δύο πρώτες συναφθείσες συμβάσεις να έχουν πραγματοποιηθεί για κατεπείγοντα - απρόβλεπτης ανάγκης λόγο (σεισμό), ενώ η επικείμενη σύμβαση για την κάλυψη εποχικών αναγκών.*
- 3. Εάν τελικά δικαιούνται να συμμετάσχουν τα ίδια, ποιο θα πρέπει να είναι το χρονικό διάστημα που θα μεσολαβήσει μεταξύ των συμβάσεων.*

Η απάντηση που προσήκει, κατά τη γνώμη μου, είναι η κάτωθι:

I. Εφαρμοστέο νομοθετικό πλαίσιο

- Σύμφωνα με την **παρ. 1 του άρθρ. 1 του ν.2190/1994** «*Η πλήρωση ιδρυόμενων ή υφιστάμενων θέσεων, ο αριθμός, οι κατηγορίες και οι κλάδοι ή ειδικότητες των προσλαμβανομένων αποφασίζονται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και κανονισμούς, από τα αρμόδια όργανα της Κυβερνήσεως, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και από τις διοικήσεις των νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, σε όσες περιπτώσεις δεν προσαπαιτείται εγκριτική απόφαση υπουργών ή του Πρωθυπουργού ή του Υπουργικού Συμβουλίου. Η πλήρωση των θέσεων που αποφασίζεται κατά την παρούσα παράγραφο υπάγεται στην αρμοδιότητα του Α.Σ.Ε.Π., με επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 14 του παρόντος.*»
- Στην **παρ. 1 του άρθρ. 14 του ν. 2190/1994** ορίζεται, επιπλέον, το **πεδίο εφαρμογής** στην πρόσληψη με συμβάσεις Ι.Δ.Ο.Χ.

*«1. Στις διατάξεις των κεφαλαίων Α', Β' και Γ', όπως ισχύουν, υπάγονται **όλοι οι φορείς του δημόσιου τομέα**, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α) και τις μεταγενέστερες συμπληρώσεις του, πριν από την τροποποίηση του με το άρθρο 51 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α). Στον κατά τα πιο πάνω δημόσιο τομέα και για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος και μόνο υπάγονται επίσης:*

α. Η Προεδρία της Δημοκρατίας, ως προς το μόνιμο προσωπικό της.

β. Η Βουλή των Ελλήνων, ως προς το προσωπικό της, σύμφωνα με τα όσα ορίζει ο Κανονισμός της.

γ. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και οι πάσης φύσεως επιχειρήσεις τους.»

(...)

- Στο **άρθρο 21** του ίδιου νόμου (ν. **2190/1994**) ορίζεται η διαδικασία που ακολουθείται για την πρόσληψη προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για την κάλυψη παροδικών αναγκών . Βάσει αυτού :

«1. Οι δημόσιες υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου επιτρέπεται να απασχολούν προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για αντιμετώπιση εποχιακών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών, με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των επόμενων παραγράφων.

2. Η διάρκεια της απασχόλησης του προσωπικού της παρ. 1 δεν μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες μέσα σε συνολικά χρόνο δώδεκα (12) μηνών. Στις περιπτώσεις προσωρινής πρόσληψης προσωπικού για αντιμετώπιση, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, κατεπειγουσών αναγκών, λόγω απουσίας προσωπικού ή κένωσης θέσεων, η διάρκεια της απασχόλησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες για το ίδιο άτομο. Παράταση ή σύναψη νέας σύμβασης κατά το αυτό ημερολογιακό έτος ή μετατροπή σε σύμβαση αορίστου χρόνου είναι άκυρες.

"Ο υπολογισμός του κατά το πρώτο εδάφιο δωδεκαμήνου γίνεται με αφετηρία το τέλος της απασχόλησης για την οποία ο υποψήφιος πρόκειται να προσληφθεί και προς τα πίσω".

(*** Το άνω εντός " " εδάφιο προστέθηκε με την παρ.1 άρθρ.5 Ν.2527/1997 ΦΕΚ Α 206/8.10.1997 και αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.12 άρθρ.20 Ν.2738/1999, ΦΕΚ Α 180/9.9.1999.)

"Ο υπολογισμός του κατά το πρώτο εδάφιο δωδεκαμήνου, ειδικά για την Ολυμπιακή Αεροπορία Α.Ε. και τις θυγατρικές της, γίνεται με αφετηρία την ημέρα πρόσληψης του προσωπικού τους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 18 του άρθρου 21 του παρόντος νόμου".

(***Το εντός " " εδάφιο προστέθηκε με την περ.γ`της παρ.7 του πρώτου άρθρου του Ν.2602/1998 (Α 83))

"Σε κάθε περίπτωση μπορούν να συμμετέχουν στη διαδικασία και υποψήφιοι που έχουν οκτώ (8) μήνες απασχόληση μέσα σε συνολικό χρόνο δώδεκα (12) μηνών. Οι υποψήφιοι αυτοί κατατάσσονται στους συντασσόμενους πίνακες μετά τους συνυποψηφίους τους που δεν έχουν καλύψει οκτώ (8) μήνες απασχόλησης σε συνολικό χρόνο δώδεκα (12) μηνών και προσλαμβάνονται μόνον εφόσον δεν είναι δυνατή η κάλυψη του απαιτούμενου αριθμού προσλήψεων από τους προηγούμενους υποψηφίους."

(*** Τα άνω εντός " " προστέθηκαν με την παρ.6 άρθρ.2 Ν.3260/2004, ΦΕΚ Α 151/6.8.2004.)

- Με το **άρθρο 20** του ίδιου νόμου, ο νομοθέτης προβαίνει σε προσδιορισμό των απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών, όπως και σε ειδικές ρυθμίσεις σχετικά με την πρόσληψη εργαζομένων με συμβάσεις Ι.Δ.Ο.Χ., σε κατεπείγουσες περιπτώσεις.

«1. Η πρόσληψη προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου κατά το άρθρο 103 παράγραφος 2 του Συντάγματος από τις δημόσιες υπηρεσίες, τα Ν.Π.Δ.Δ. και τους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και από όλα τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 14 παρ. 1 του παρόντος, **για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών επιτρέπεται μόνο σε περιπτώσεις εκτεταμένων ζημιών από σεισμούς, πλημμύρες, παγετούς και πυρκαγιές.** Επιτρέπεται επίσης η πρόσληψη από τις πιο πάνω υπηρεσίες και φορείς ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού σε περιπτώσεις άμεσης ανάγκης λήψης προληπτικών ή κατασταλτικών μέτρων λόγω σοβαρής απειλής της δημόσιας υγείας. **Για την αντιμετώπιση όμοιων αναγκών εξαιτίας άλλων γεγονότων από τα οποία προκύπτει άμεσος κίνδυνος ζωής ή περιουσίας, η πρόσληψη επιτρέπεται μόνο εφόσον ο νομός ή συγκεκριμένη περιοχή αυτού κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.»**

(*** Η παρ.1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 9 παρ.9 Ν.3812/2009,ΦΕΚ Α 234/28.12.2009.)

"2. Η διάρκεια της απασχόλησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες από την επέλευση του γεγονότος ή την κήρυξη κατάστασης ανάγκης." Με την επιφύλαξη των διατάξεων της επόμενης παραγράφου, ανανέωση ή παράταση της αρχικής σύμβασης ή σύναψη νέας σύμβασης ή μετατροπή σε σύμβαση αορίστου χρόνου, απαγορεύονται. Κατά τα λοιπά, για το προσωπικό του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

(*** Το πρώτο εδάφιο της παρ.2 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 1 άρθρ.38 Ν.2800/2000,ΦΕΚ Α 41/29.2.2000.Η αντικατασταθείσα διάταξη όριζε 4 μήνες ως ανώτατη διάρκεια .)

3. Αν βασίμως εκτιμάται, ότι οι ανάγκες που προέκυψαν από σεισμό θα συνεχισθούν και πέραν του "οκταμήνου", η αρμόδια αρχή κινεί

εγκαίρως και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες προ της λήξεως του "οκταμήνου", τη διαδικασία νέων προσλήψεων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, τηρουμένων αυστηρά των διατάξεων του άρθρου 21 (παρ. 8 -15) του παρόντος νόμου, για αριθμό και διάρκεια που εγκρίνει ο γενικός γραμματέας της οικείας περιφέρειας. Στους πίνακες, που καταρτίζονται σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 21, μπορεί να περιληφθούν και απασχοληθέντες με σύμβαση της παρ. 2 του παρόντος.

*(*** Η λέξη "τετραμήνου" στην παρ. 3 αντικαταστάθηκε από τη λέξη "οκταμήνου" ως άνω με την παρ.1 άρθρ.38 Ν.2800/2000, ΦΕΚ Α 41/29.2.2000)*

- Ωστόσο, με το **π.δ. 164/2004** τίθεται περιορισμός στη διαδοχική σύναψη συμβάσεων Ι.Δ.Ο.Χ. . Ανατρέχοντας στο σκοπό του π.δ., ο οποίος καθορίζεται στο **άρθρ. 2** «*επιδιώκεται αφενός μεν η βελτίωση της ποιότητας της εργασίας ορισμένου χρόνου με την εφαρμογή της αρχής της μη διάκρισης σε σχέση με την εργασία αορίστου χρόνου και αφετέρου η καθιέρωση ενός πλαισίου για να αποτραπεί τυχόν κατάχρηση που προκαλείται από τη χρησιμοποίηση διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου.*»
- Σύμφωνα με το **άρθρ. 6** του **π.δ. 164/2004**: «1. Συμβάσεις που καταρτίζονται διαδοχικώς και εκτελούνται μεταξύ του ίδιου εργοδότη και του ίδιου εργαζόμενου με την ίδια ή παρεμφερή ειδικότητα και με τους ίδιους ή παρεμφερείς όρους εργασίας, απαγορεύεται να υπερβαίνουν τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες σε συνολικό χρόνο διάρκειας της απασχόλησης, είτε συνάπτονται κατ` εφαρμογήν του προηγούμενου άρθρου είτε συνάπτονται κατ` εφαρμογήν άλλων διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας.»

II. Επί των ερωτημάτων

1. Βασιζόμενοι στο **άρθρ. 6** του **π.δ. 164/2004** και στη βούληση του νομοθέτη για αποφυγή τυχόν καταχρηστικότητας στις συμβάσεις εργασίας Ι.Δ.Ο.Χ., οι εργαζόμενοι με διαδοχικές συμβάσεις Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου **«απαγορεύεται να υπερβαίνουν τους είκοσι τέσσερις μήνες (24) σε συνολικό χρόνο διάρκειας της απασχόλησης.»**

Εκ του περιορισμού των 24 μηνών που τίθεται στο άρθρο αυτό, συνάγεται ότι το έκτακτο προσωπικό που προσλήφθηκε από τη Δ.Ε.Υ.Α. Ζακύνθου για την κάλυψη κατεπειγουσών και εποχιακών αναγκών, έχει τη δυνατότητα να δηλώσει για τρίτη και τελευταία φορά συμμετοχή στη διαδικασία προσλήψεων με συμβάσεις εργασίας Ι.Δ.Ο.Χ. διάρκειας 8 μηνών.

2. Όσον αφορά τη νομιμοποίηση της διαδικασίας οι λόγοι πρόσληψης ορίζονται ρητώς στην **παρ. 1** του **άρθρ. 20** του **ν. 2190/1994** και **«επιτρέπεται μόνο σε περιπτώσεις εκτεταμένων ζημιών από σεισμούς»**, όπως επίσης **«η πρόσληψη επιτρέπεται μόνο εφόσον ο νομός ή συγκεκριμένη περιοχή αυτού κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης»**.

Συνεπώς το έκτακτο προσωπικό νομίμως συμμετέχει στη διαδικασία πρόσληψης, καθότι τόσο και στις πρώτες δύο συμβάσεις όσο και στην Τρίτη, που έπεται, ο λόγος πρόσληψης είναι νόμιμος. Στα πλαίσια του χαρακτηρισμού του νησιού «σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης» από το 2018 εξαιτίας των διαδοχικών σεισμών, από τους οποίους πλήττεται η Ζάκυνθος, νομίμως κατ' άρθρ. 20 παρ. 1 του ν. 2190/1994 γίνεται και δύναται να γίνουν οι εν λόγω προσλήψεις έκτακτου προσωπικού.

3. Κατ' αρχήν σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της **παρ. 2** του **άρθρ. 21** του **ν. 2190/1994** «η διάρκεια της απασχόλησης του προσωπικού της παρ. 1 δεν μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες μέσα σε συνολικά χρόνο δώδεκα (12) μηνών.»

Ωστόσο, μεταγενέστερα προστίθεται στο άρθρο εδάφιο, σύμφωνα με το οποίο ακόμα και αν έχει καλυφθεί η οχτάμηνη απασχόληση εντός ενός ημερολογιακού έτους, το προσωπικό δύναται να δηλώσει εκ νέου υποψηφιότητα στη διαδικασία της πρόσληψης παρά την υφιστάμενη απαγόρευση. Και εφόσον δεν επαρκεί ο απαιτούμενος αριθμός για την κάλυψη των θέσεων αυτών προσλαμβάνεται το ήδη απασχολούμενο προσωπικό, ακόμα και αν έχει συμπληρώσει την οχτάμηνη απασχόληση που προβλέπεται στην παρ. 2.

Η διαδικασία αυτή βάσει της παρ. 3 του άρθρ. 20 του ν. 2190/1994 επιταχύνεται σε περίπτωση που κριθεί «ότι οι ανάγκες που προέκυψαν από σεισμό θα συνεχισθούν και πέραν του "οχταμήνου"» και «η αρμόδια αρχή κινεί εγκαίρως και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες προ της λήξεως του "οχταμήνου", τη διαδικασία νέων προσλήψεων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, τηρουμένων αυστηρά των διατάξεων του άρθρου 21 (παρ. 8 - 15) του παρόντος νόμου».

Αθήνα, 19-06-2020

Ο Νομικός Σύμβουλος της Ε.Δ.Ε.Υ.Α.

Πάνος Ζυγούρης

